

**UCHWAŁA NR XV/80/25
RADY GMINY W KSIĄŻKACH**

z dnia 21 lipca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXVII/226/21 Rady Gminy w Książkach z dnia 09 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Kesler

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY KSIĄŻKI NA LATA 2025-2030

WSTĘP

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030 jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Opracowanie nowego programu wynika z nowelizacji przepisów prawa dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Głównym celem programu jest określenie działań jakie Gmina Książki będzie podejmować w kolejnych latach w celu realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej;
- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej;
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej;
- doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym problemem przemocy domowej.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie gminy Książki. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2025-2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom.

1. PODSTAWA PRAWNA

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Definiuje ona pojęcie przemocy domowej, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc domową.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego zadania, w tym tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Podstawy prawne programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- Ustawa z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- Ustawa
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.

Program wpisuje się w założenia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książki na lata 2021 - 2030.

2. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

2.1. Definicja przemocy domowej

Wejście w życie zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej niesie za sobą wiele zmian, nowych rozwiązań proceduralnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, jak również zmian w zakresie definicji. Dotychczasowa definicja przeciwdziałania przemocy w rodzinie została zastąpiona przemocą domową.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. przez przemoc domową należy „rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) Narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- b) Naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- c) Powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- d) Ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- e) Istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia;
- f) poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Po wprowadzonych zmianach mówimy o osobie *doznającej przemocy domowej*, przez którą należy rozumieć:

- a) Małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - b) Wstępnych i zstępnych małżonków;
 - c) Rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
 - d) Osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - e) Osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
 - f) Osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) Osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
 - h) Małoletniego,
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Po zmianach definicji w ustawie mówimy także o *osobie stosującej przemoc domową*, przez którą rozumiemy pełnoletnią osobę stosującą przemoc domową.

2.2. Formy i skutki przemocy domowej

Wyróżniamy następujące formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej. To intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała. Jest to stosowanie przymusu związanego z użyciem przewagi fizycznej osoby stosującej przemoc np. popychanie, szarpanie, bicie, duszenie itp.

Skutki to m.in. uszkodzenie ciała, zespół stresu pourazowego, zaburzenia psychosomatyczne, narastające poczucie lęku

Przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej. To świadome działanie sprawcy przemocy mające na celu dręczenie swojej ofiary i doprowadzenie jej do złej kondycji psychicznej. Zawiera przymus i groźby, np. izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie, itp.

Skutki to m.in. zniszczenie poczucia własnej wartości, ciągły lęk, stres, bezsenność, choroby psychosomatyczne

Przemoc seksualna – naruszenie intymności. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, np. zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych itp.

Skutki to m.in. kojarzenie aktu seksualnego z cierpieniem i bólem, utrata poczucia godności i własnej wartości, obrażenia fizyczne

Przemoc ekonomiczna – naruszenie własności. To celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawienie środków finansowych lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby np. niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, ograniczanie środków finansowych, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, zaciąganie zobowiązań finansowych bez zgody osoby doznającej przemocy domowej, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej itp.

Skutki to m.in. brak środków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb, brak możliwości regulowania opłat, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej

Zaniedbanie – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Niezaspokajanie podstawowych potrzeb egzystencjonalnych oraz świadome nieudzielanie pomocy w sytuacjach trudnych i w potrzebie. Zaniedbanie będzie występowało najczęściej w kontekście dzieci, osób z niepełnosprawnością oraz starszych zależnych od innych osób z uwagi na wiek i chorobę.

Skutki to np. pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak dbałości o higienę.

Przemoc stosowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w tym wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu.

Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Postępowanie wobec osoby doznającej przemocy domowej

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- a) Poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- b) Interwencji kryzysowej i wsparcia;
- c) Ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
- d) Zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- e) Badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- f) Zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową w uzyskaniu mieszkania.

Postępowanie wobec osób stosujących przemoc domową

Osoby stosujące przemoc domową zgodnie z ustawą powinny być kierowane na programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w w/w programach ma obowiązek:

- a) Zgłosić się do uczestnictwa w programie;
- b) Dostarczyć grupie diagnostyczno – pomocowej zaświadczenia o zgłoszeniu się do uczestnictwa w w/w programie, w terminach określonych w przepisach ustawy;
- c) Ukończyć w/w program w terminach określonych przez podmiot realizujący te programy;
- d) Dostarczyć grupie diagnostyczno – pomocowej zaświadczenia o ukończeniu w/w programu.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej jeżeli osoba stosująca przemoc domową wspólnie zajmująca mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej czyni szczególnie uciążliwym wspólnie zamieszkiwanie, osoba doznająca tej przemocy może żądać, aby sąd zobowiązał ją do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY KSIĄŻKI

Gmina Książki znajduje się w północno – wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim i sąsiaduje z gminami: Ryńsk, Dębowa Łąka (powiat wąbrzeski), Radzyń Chełmiński, Świecie nad Osą (powiat grudziądzki), Jabłonowo Pomorskie, Bobrowo (powiat brodnicki).

Na terenie gminy Książki znajduje się 9 miejscowości: Blizno, Blizienko, Brudzawki, Książki, Łopatki, Łopatki Polskie, Szczuplinki, Osieczek oraz Zaskocz.

Jednostki organizacyjne gminy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach,
- Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Henryka Sienkiewicza w Książkach,
- Gminny Ośrodek Kultury w Książkach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Książkach,
- Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książkach,
- Gminny Klub Dziecięcy Happy Kids.

Instytucje wsparcia i służby pomocowe, które działają w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy to Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Książkach, Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książkach, Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Książkach, Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Wąbrzeźnie, Prokuratura Rejonowa w Wąbrzeźnie. Przedstawiciele w/w instytucji są powołani do Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach, zarządzeniem r 61/2023 Wójta Gminy

Książki z dnia 13 września 2023 r., zmienionego zarządzeniem nr 24/2024 r. z dnia 11 marca 2024 r. oraz zarządzeniem nr 45/2024 z dnia 02 maja 2024 r.

Zespół Interdyscyplinarny w Książkach liczy 15 osób.

Zespół Interdyscyplinarny w Książkach realizuje zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. diagnozowanie przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc domową,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
5. opracowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
6. powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10. składanie na wnioszek grupy diagnostyczno – pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń .

Tab. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach oraz grup diagnostyczno - pomocowych

	Zadanie	2022	2023	2024
1	Liczba posiedzeń	4	4	6
2	Liczba spotkań grup diagnostyczno – pomocowych	16	14	11
3	Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”	10	0	2
4	Liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	10	5	8
5	Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	0	0	0
6	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w trybie art. 12 a ustawy tj. w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	0	0	0
7	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	6	5	2

8	Liczba wypełnionych formularzy „Nk- D”	7	3	1
9	Liczba sprawców skierowanych na program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny	0	0	0

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Książkach

Ponadto w 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny w Książkach przystąpił do kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”. W ramach tej inicjatywy podejmowane były działania, które miały na celu przede wszystkim edukowanie społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz krzywdzeniu dzieci. Zespół Interdyscyplinarny w Książkach w ramach swoich działań zainicjował przystąpienie do kampanii i podejmowania różnych inicjatyw, w tym gł. edukacyjnych. W szkole podstawowej prowadzono lekcje edukacyjne, dzieci przygotowywały plakaty, transparenty na wspólny przemarsz ulicami. W świetlicy środowiskowej działającej w strukturach GOPS ogłoszono konkurs plastyczny oraz prowadzono warsztaty edukacyjne. Zorganizowano 3 spotkania profilaktyczne z sędzią, która uświadamiała dzieci i młodzież o odpowiedzialności prawnej, o konsekwencjach przestępczości nieletnich czy czynach karalnych, ale także zachęcała, inspirowała do podejmowania różnych oddolnych inicjatyw szkolnych. W dniu finału kampanii zorganizowano przemarsz dzieci, młodzieży szkolnej wraz z nauczycielami oraz członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, którego finałem było wypuszczeniu symbolicznych „baloników mocy”, a także nagranie spotu z tego wydarzenia z informacją, gdzie i jak szukać pomocy gdy jest się osobą doznającą przemocy domowej lub świadkiem przemocy. W dniu finału kampanii tysiące budynków w całej Polsce rozświetliło się na czerwono, symbolizując w ten sposób solidarność i sprzeciw wobec krzywdzenia dzieci. W Książkach podświetlony został na czerwono budynek Gminnego Ośrodka Kultury.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach odbywają się zgodnie z uregulowaniami ustawowymi wg potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, a udział w posiedzeniach jest obowiązkowy.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej Zespół powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe. Podstawowy skład grupy to pracownik socjalny i dzielnicowy, którzy po rozeznaniu sytuacji mogą wnioskować o rozszerzenie grupy o osoby wymienione w ustawie.

Zgodnie z art. 9b, ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań grupy diagnostyczno – pomocowej należy w szczególności:

- 1) Dokonanie na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia i zdrowia;
- 3) Zawiadomienia osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) Realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) Występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) Występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- 7) Monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) Dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:

a) Uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

b) Wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;

10) Informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Istotne jest również ciągle podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, Zespół każdego roku organizuje szkolenie dla wszystkich członków z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach wpływają formularze „Niebieskie Karty” założone przez uprawnione do tego osoby/podmioty lub zgłoszenia o podejrzeniu stosowania przemocy domowej.

Osoby uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”:

- pracownik socjalny,
- funkcjonariusz policji,
- asystent rodziny,
- nauczyciel wychowawca lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego,
- osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna,
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- psycholog, pedagog lub terapeuta.

Analizując dane z ostatnich lat i porównując liczbę wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Książki można uznać, że liczba środowisk objętych procedurą jest dość niska.

Badanie ankietowe

W 2025 r. na terenie gminy Książki przeprowadzono badanie pn. „Diagnoza problemów społecznych Gminy Książki”, które poruszało również zagadnienia związane z przemocą. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie czterech komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów szkoły zlokalizowanej w gminie Książki, z podziałem na dzieci młodsze tj. klasy 4 – 6 i starsze klasy 7 - 8 oraz przedstawicieli instytucji pomocowych.

Poniżej prezentacja wyników badań przeprowadzonych w 2025 roku przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji na terenie gminy Książki.

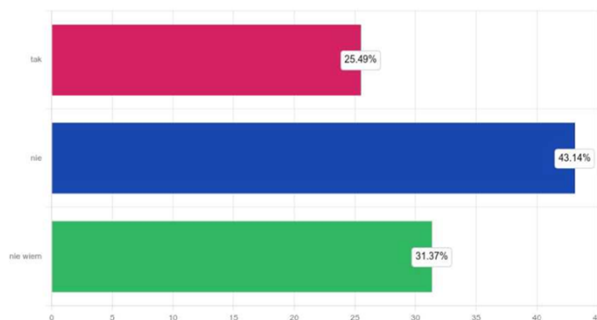
Dorośli mieszkańcy gminy Książki

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

tak: **25,49%** (26)

nie: **43,14%** (44)

nie wiem: 31,37 % (32)

Pytanie miało na celu sprawdzenie, czy ankietowani mieszkańcy znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „nie” - wybrało ją 43,14%. Druga w kolejności odpowiedź „nie wiem” została wskazana przez 31,37% badanych, a najmniej spośród ankietowanych mieszkańców, tj. 25,49% wskazało odpowiedź „tak”. **Osoby doświadczające przemocy domowej często**

zmagają się z wieloma trudnościami, włączając w to fizyczne i emocjonalne cierpienie, poczucie izolacji oraz brak wsparcia. Dlatego też ważne jest, aby społeczeństwo i instytucje były gotowe zaoferować pomoc i wsparcie dla tych osób, nawet jeśli nie są one bezpośrednio widoczne w naszym otoczeniu. Należy kontynuować działania na rzecz edukacji społeczeństwa na temat przemocy w domu, budowania świadomości i zrozumienia, jak reagować i jak oferować wsparcie. Kluczowe jest również zapewnienie dostępu do odpowiednich zasobów i usług dla osób doświadczających przemocy, takich jak schroniska, linie wsparcia oraz specjalistyczne poradnictwo i terapia. Podsumowując, nawet jeśli większość respondentów nie zna bezpośrednio osób doświadczających przemocy w swoim domu, istnieje nadal pilna potrzeba kontynuacji działań na rzecz zapobiegania i zwalczania tego zjawiska oraz zapewnienia wsparcia dla tych, którzy są nim dotknięci.

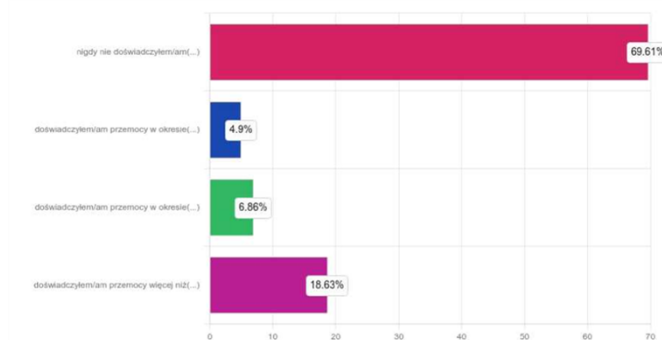
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć jakichkolwiek form przemocy? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie doświadczyłem/am jakichkolwiek formy przemocy: **69,61%** (71)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni: **4,9%** (5)

doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy: **6,86%** (7)

doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu: **18,63%** (19)

Następnie respondentów zapytano, czy zdarzyło im się doświadczyć kiedykolwiek przemocy. Większość mieszkańców (69,61%) zadeklarowało, że nigdy nie doświadczyli żadnej formy przemocy. Jednakże, pojawiły się odpowiedzi mieszkańców, którzy wskazywali, iż zdarzyło im się doświadczyć przemocy: „doświadczyłem/am przemocy więcej niż 12 miesięcy temu” (18,63%), „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 12 miesięcy” (6,86%), a także „doświadczyłem/am przemocy w okresie ostatnich 30 dni” (4,9%) ankietowanych. Te wyniki sugerują, że choć większość badanych nie miała styczności z przemocą, widoczna jest grupa osób, która doświadczała kiedykolwiek przemocy, więc istnieje potrzeba badań i działań prewencyjnych.

Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

przemoc psychiczna: **87,1%** (27)

przemoc fizyczna: **38,71%** (12)

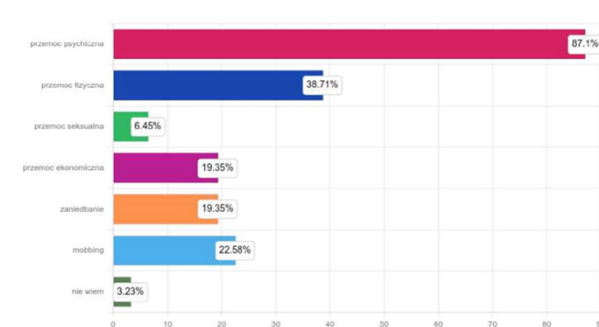
przemoc seksualna: **6,45%** (2)

przemoc ekonomiczna: **19,35%** (6)

zaniedbanie: **19,35%** (6)

mobbing: **22,58%** (7)

nie wiem: **3,23%** (1)

Mieszkańcy, którzy doświadczyli przemocy, pytani o jej rodzaj, zaznaczyli różne formy, gdzie najczęściej wymienianą była „przemoc psychiczna” - takiej odpowiedzi udzieliło 87,1% osób. W dalszej kolejności uczestnicy badania wskazywali na: „przemoc fizyczna” - 38,71%, „mobbing” 22,58%, „przemoc ekonomiczna” lub „zaniedbanie” - po 19,35%, „przemoc seksualna” - 6,45% oraz „nie wiem” - 3,23%.

Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

matka/opiekunka: **9,68%** (3)

ojciec/opiekun: **16,13%** (5)

siostra: **3,23%** (1)

brat: **3,23%** (1)

dziecko/dzieci: **6,45%** (2)

partner/partnerka: **6,45%** (2)

mąż/żona: **29,03%** (9)

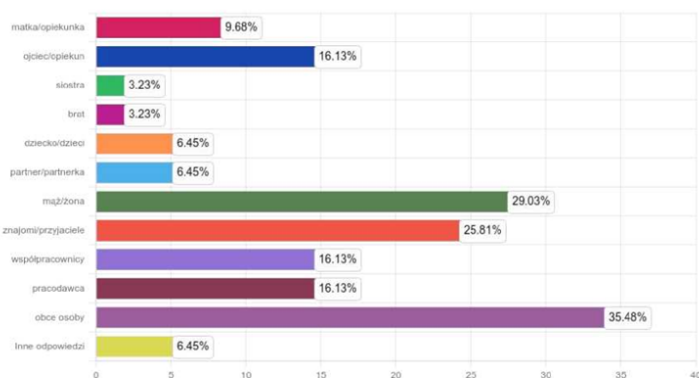
znajomi/przyjaciele: **25,81%** (8)

współpracownicy: **16,13%** (5)

pracodawca: **16,13%** (5)

obce osoby: **35,48%** (11)

Inne odpowiedzi: **6,45%** (2)

Inne odpowiedzi:

Następnie badani mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie, kto stosował wobec nich przemoc. Respondenci najczęściej wymieniali takie osoby jak: „znajomi/przyjaciele” (25,81%), „ojciec/opiekun”, „współpracownicy” lub „pracodawca” (po 16,13%), „matka/opiekunka” (9,68%). Rzadziej wskazywano na: „dziecko/dzieci”, „partner/partnerka” bądź „Inne odpowiedzi” (po 6,45%) oraz „siostra” (3,23%). Te wyniki podkreślają złożoność problemu przemocy oraz konieczność skierowanych działań prewencyjnych, edukacyjnych i wsparcia obejmujących różne rodzaje relacji społecznych.

Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby? Jeżeli tak, to kiedy ostatnio?

nigdy nie stosowałem/am jakiegokolwiek form przemocy: **89,22%** (91)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni: **2,94%** (3)

stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy: **3,92%** (4)

stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu: **3,92%** (4)

Kolejno mieszkańcy zostali zapytani, czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, gdzie zastosowali jakiegokolwiek formy przemocy wobec drugiej osoby. Większość respondentów (89,22%) zadeklarowała, że nigdy nie stosowała żadnych form przemocy wobec innych osób. Jednakże, istnieje odsetek osób, które przyznały się do stosowania przemocy, wskazując na odpowiedzi: „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 12 miesięcy” lub „stosowałem/am przemoc więcej niż 12 miesięcy temu” (po 3,92%), a także „stosowałem/am przemoc w okresie ostatnich 30 dni” - 2,94% ankietowanych. **Te wyniki sugerują, że większość badanych nigdy nie była osobami stosującymi przemoc wobec innych, jednak istnieje mniejsza grupa osób, które przyznały się do stosowania przemocy w stosunkowo niedawnym okresie.**

Jaki rodzaj przemocy Pan/i stosował/a?

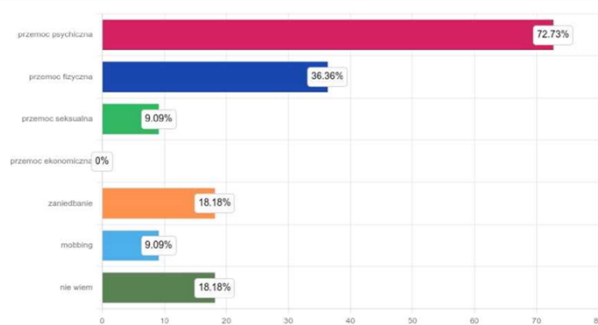
przemoc psychiczna: **72,73%** (8)

przemoc fizyczna: **36,36%** (4)

przemoc seksualna: **9,09%** (1)

przemoc ekonomiczna: **0%** (0) zaniedbanie: **18,18%** (2) mobbing: **9,09%** (1)

nie wiem: **18,18%** (2)

Nawiązując do poprzedniego pytania, mieszkańców zapytano jaki rodzaj przemocy zdarzyło im się stosować. Ankietowani, którzy stosowali zachowania przemocowe, deklarowali, iż była to: „przemoc psychiczna” (72,73%), „przemoc fizyczna” (36,36%), „zaniedbanie” lub „nie wiem” (po 18,18%), „przemoc seksualna” oraz „mobbing” (po 9,09%).

W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i przemoc?

matka/opiekunka: **9,09%** (1)

ojciec/opiekun: **0%** (0)

siostra: **18,18%** (2)

brat: **0%** (0)

dziecko/dzieci: **27,27%** (3)

partner/partnerka: **9,09%** (1)

mąż/żona: **9,09%** (1)

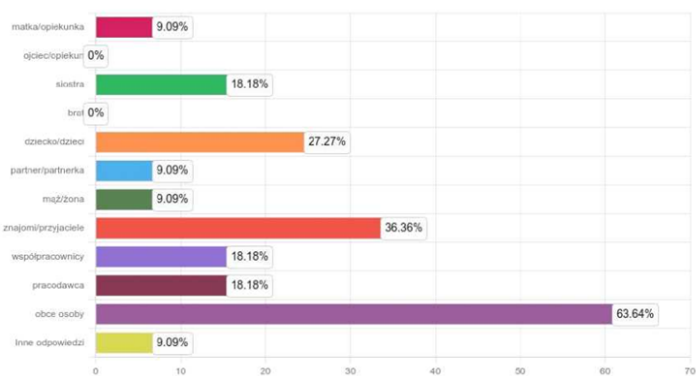
znajomi/przyjaciele: **36,36%** (4)

współpracownicy: **18,18%** (2)

pracodawca: **18,18%** (2)

obce osoby: **63,64%** (7)

Inne odpowiedzi: **9,09%** (1)

Inne odpowiedzi:

Uzupełniając poprzednie pytanie, mieszkańców zapytano o to, w stosunku do kogo zastosowali przemoc. Uczestnicy badania wskazywali następujące odpowiedzi: „obce osoby” (63,64%), „znajomi/przyjaciele” (36,36%), „dziecko/dzieci” (27,27%), „siostra”, „współpracownicy”, „pracodawca” (po 18,18%), „matka/opiekunka”, „partner/partnerka”, „mąż/zona” lub „Inne odpowiedzi” (po 9,09%). **Te wyniki ukazują różnorodność relacji, w których występuje przemoc, a wskazanie przez mieszkańców na odpowiedzi: „obce osoby”, „znajomi/przyjaciele”, czy też „dziecko/dzieci” podkreśla złożoność tego zjawiska w kontekście różnych sfer życia społeczności. Działania prewencyjne i wsparcie powinny być ukierunkowane na różne rodzaje relacji, w których pojawia się przemoc.**

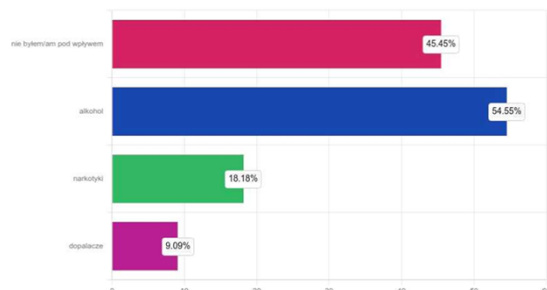
Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

nie byłem/am pod wpływem: **45,45%** (5)

alkohol: **54,55%** (6)

narkotyki: **18,18%** (2)

dopalacze: **9,09%** (1)

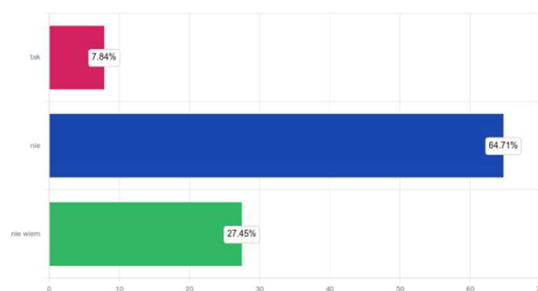
Badani respondenci zostali również zapytani, czy stosując przemoc, byli pod wpływem określonych substancji odurzających. Większość respondentów (54,55%) zadeklarowała, że nie była pod wpływem żadnych wymienionych substancji w momencie stosowania przemocy. Jednakże, niektórzy badani wskazywali na: „nie byłem/am pod wpływem” (45,45%), „narkotyki” (18,18%), a także „dopalacze” (9,09%). **Te wyniki sugerują, że istnieje pewne powiązanie między stosowaniem przemocy, a zażywaniem substancji odurzających, zwłaszcza odpowiedź dotycząca substancji takiej jak „nie byłem/am pod wpływem”, co podkreśla znaczenie edukacji oraz działań prewencyjnych dotyczących używania substancji odurzających w celu zmniejszenia ryzyka przemocy.**

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

tak: **7,84%** (8)

nie: **64,71%** (66)

nie wiem: **27,45%** (28)

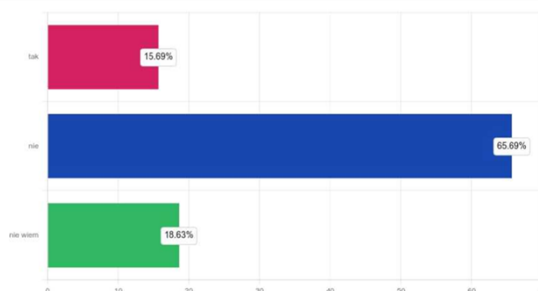
Z punktu widzenia niniejszej diagnozy istotne wydaje się podejście mieszkańców do stosowania przemocy. W tej kwestii mieszkańcom zdano pytanie: „Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?”. Zdecydowana większość badanych (64,71%) wyraziła przekonanie, że nie ma okoliczności, które mogłyby usprawiedliwiać użycie przemocy. Natomiast pozostały odsetek badanych osób wskazał na odpowiedzi: „nie wiem” (27,45%) oraz „tak” (7,84%). Odpowiedzi mieszkańców sugerują, że **większość badanych mieszkańców wykazuje brak akceptacji dla usprawiedliwiania przemocy, jednakże, obecność pewnej grupy respondentów, którzy uważają, że istnieją pewne okoliczności usprawiedliwiające przemoc, wskazuje na potrzebę głębszego zrozumienia i edukacji na temat skutków przemocy oraz budowania społecznej świadomości na temat konstruktywnego rozwiązywania sporów.**

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

tak: **15,69%** (16)

nie: **65,69%** (67)

nie wiem: **18,63%** (19)

Natomiast jeśli chodzi o stosunek ankietowanych mieszkańców do stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci to największa część respondentów wskazała odpowiedź „nie” (65,69%) - co jest pozytywnym sygnałem. Druga w kolejności była odpowiedź „nie wiem”, którą zaznaczyło 18,63% badanych, a najmniej spośród ankietowanych, tj. 15,69% wskazało odpowiedź „tak”. **Odpowiedzi mieszkańców sugerują, że większość nie popiera stosowania kar fizycznych w kontekście wychowywania dzieci, co może wynikać z rosnącej świadomości negatywnych skutków takiej praktyki.**

Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby: **15,69%** (16)

podśzywanie się: **17,65%** (18)

rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów: **6,86%** (7)

ośmieszanie/poniżanie: **11,76%** (12)

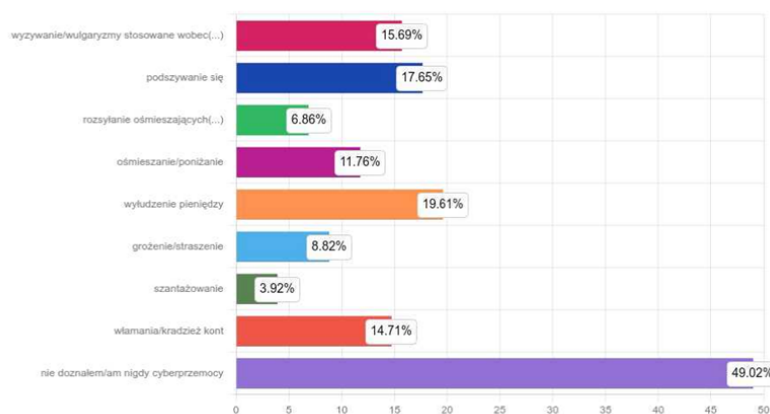
wyłudzenie pieniędzy: **19,61%** (20)

grożenie/straszenie: **8,82%** (9)

szantażowanie: **3,92%** (4)

włamania/kradzież kont: **14,71%** (15)

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **49,02%** (50)

Do form przemocy zaliczamy również cyberprzemoc, która wykorzystuje środki elektroniczne do szkodenia innym. Obejmuje ona szeroki zakres działań, takich jak zastraszanie, poniżanie, rozprzestrzenianie fałszywych informacji czy obrażanie poprzez platformy internetowe. Wśród najczęstszych przejawów cyberprzemocy można wymienić „hejtowanie”, kradzież tożsamości, groźby online czy rozpowszechnianie prywatnych treści bez zgody. W kontekście cyberprzemocy mieszkańców zapytano, czy zdarzyło im się jej kiedykolwiek doświadczyć. Większość badanych nie doświadczyła cyberprzemocy (49,02%), jednak jeśli mieszkańcy odpowiedzieli twierdząco na pytanie, poproszono ich o wskazanie, jakie to były zachowania. Najczęściej wybierano: „wyludzenie pieniędzy” - 19,61%, a także „podrzywanie się” - 17,65%, „wyzywanie/wulgaryzmy stosowane wobec mojej osoby” - 15,69%, „włamanie/kradzież kont” - 14,71%, „ośmieszanie/poniżanie” - 11,76%, „groźenie/straszenie” - 8,82%, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów” - 6,86% oraz „szantażowanie” - 3,92%.

Do kogo zwrócił(a)byś się Pan/i o pomoc w razie doświadczenia przemocy?

-pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **28,43%** (29)

-lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.: **17,65%** (18)

-Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny: **10,78%** (11)

-rodzina: **28,43%** (29)

-znajomi/przyjaciele: **23,53%** (24)

instytucje religijne: **1,96%** (2)

-radził(a)bym sobie sam/a: **17,65%** (18)

-szukał(a)bym pomocy w Internecie: **4,9%** (5)

-Policja: **30,39%** (31)

-nie wiem: **15,69%** (16)

Mieszkańcy zostali również zapytani, o to, do kogo zwróciliby się w razie problemu przemocy. Uczestnicy badania najczęściej wybierali odpowiedź: „Policja” - 30,39%. W dalszej kolejności respondenci wskazywali odpowiedzi: „pomocowe instytucje państwowe (Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” - 28,43% osób, „rodzina” - 28,43% badanych, „znajomi/przyjaciele” - 23,53% badanych, „lekarz specjalista, psycholog, specjalistyczna poradnia lub klinika itp.” lub „radził(a)bym sobie sam/a” - po 17,65% badanych, „nie wiem” - 15,69% badanych mieszkańców, „Telefonu Zaufania i/lub punkt konsultacyjny” - 10,78% respondentów, „szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 4,9% osób oraz „instytucje religijne” - 1,96% badanych. **Te wyniki podkreślają różnorodność dostępnych źródeł pomocy w przypadku doświadczania przemocy dla badanych, a także wskazują na potrzebę dostosowania wsparcia do indywidualnych preferencji i potrzeb każdego zainteresowanego.**

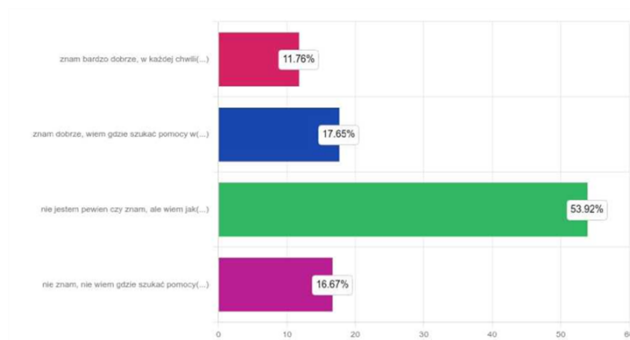
Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

-znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów: **11,76%** (12)

-znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **17,65%** (18)

-nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów: **53,92%** (55)

-nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów: **16,67%** (17)

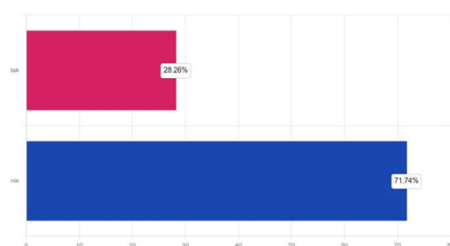
Badanych zapytano także, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych. Najpopularniejszą odpowiedzią było: „nie jestem pewien czy znam, ale wiem jak znaleźć informacje w razie problemów” tę odpowiedź wskazało 53,92% badanych osób. Mniejszą popularnością cieszyła się odpowiedź „znam dobrze, wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - została wybrana przez 17,65%. W dalszej kolejności wskazano odpowiedzi: „nie znam, nie wiem gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 16,67% osób, a także „znam bardzo dobrze, w każdej chwili wiem, gdzie szukać pomocy w razie problemów” - 11,76% osób.

Badanie wśród uczniów klas 4 – 6

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak : **28,26%** (26)

nie: **71,74%** (66)

Uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badani wykazują, że 28,26% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 71,74%, nie miała takiego doświadczenia. Pomimo tego, że większość uczniów nie doświadczyła nigdy przemocy, istnieje potrzeba podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz świadczenia wsparcia i edukacji w zakresie radzenia sobie z sytuacjami przemocy.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

mama / opiekunka: **11,54%** (3)

tata / opiekun: **11,54%** (3)

siostra: **26,92%** (7)

brat: **19,23%** (5)

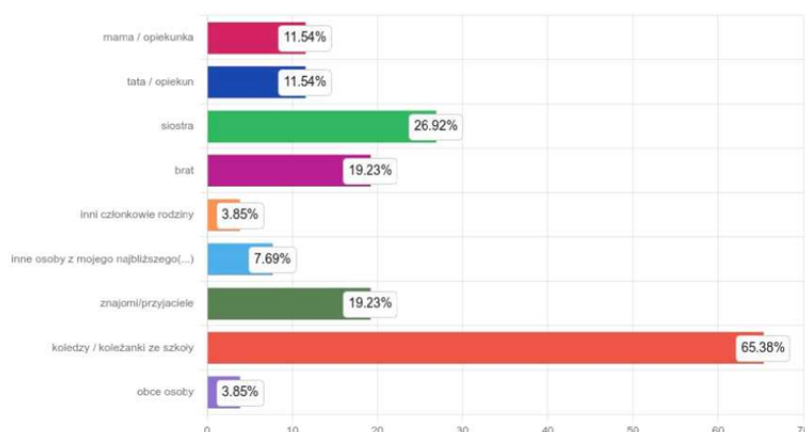
inni członkowie rodziny: **3,85%** (1)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **7,69%** (2)

znajomi/przyjaciele: **19,23%** (5)

koledzy / koleżanki ze szkoły: **65,38%** (17)

obce osoby: **3,85%** (1)

Uczniów zapytano, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (65,38%). Następnie wskazywano na: „siostra” - 26,92% badanych, „brat” lub „znajomi/przyjaciele” - po 19,23% osób, „mama / opiekunka” bądź „tata / opiekun” - po 11,54% ankietowanych, „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - 7,69% respondentów, „inni członkowie rodziny” oraz „obce osoby” - po 3,85% ankietowanych uczniów. **Takie dane mogą sugerować, że przemoc rówieśnicza jest obecna w różnych sferach życia uczniów, co wymaga skoncentrowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne środowisko szkolne oraz promować pozytywne relacje między uczniami.**

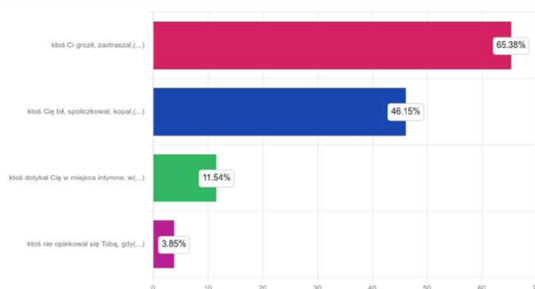
Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

-ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. : **65,38%** (17)

-ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **46,15%** (12)

-ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **11,54%** (3)

-ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **3,85%** (1)

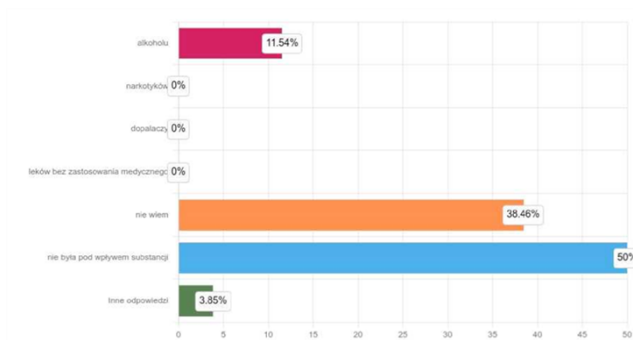

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. ” - takiej odpowiedzi udzieliło 65,38% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. ” - 46,15% uczniów, „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś ” - 11,54% ankietowanych uczniów, a także „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało 3,85% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

- alkoholu: **11,54%** (3)
- narkotyków: **0%** (0)
- dopalaczy: **0%** (0)
- leków bez zastosowania medycznego: **0%** (0)
- nie wiem: **38,46%** (10)

- nie była pod wpływem substancji: **50%** (13)
- Inne odpowiedzi: **3,85%** (1)

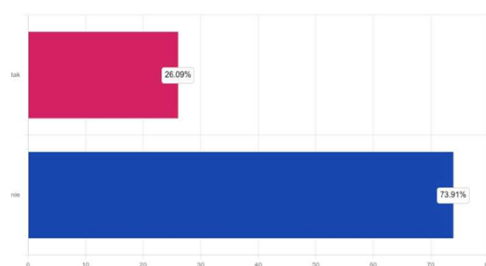

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 50% osób oraz „nie wiem” - 38,46% badanych, a także „alkoholu” - 11,54% badanych uczniów, „Inne odpowiedzi” - 3,85% osób.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak : **26,09%** (24)

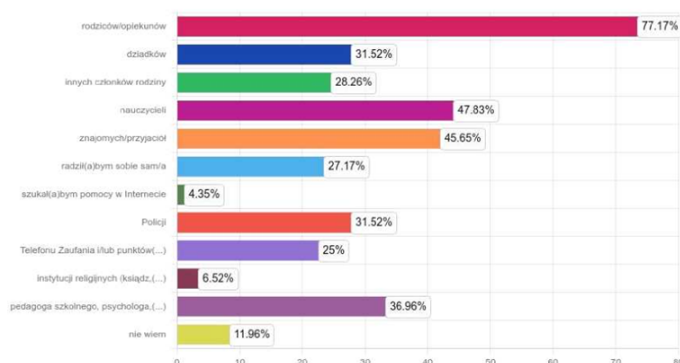
nie: **73,91%** (68)

Następnie wszystkich uczniów zapytano, czy stosowali kiedykolwiek przemoc wobec innych. Odpowiedzi uczniów pokazują, że większość z nich (73,91%) nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 26,09% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc. **To istotne zjawisko, wymagające uwagi ze strony szkoły, rodziców oraz instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży. Warto kontynuować edukację i działania prewencyjne, aby promować zdrowe relacje między uczniami i minimalizować przypadki agresji.**

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie problemu przemocy?

- rodziców/opiekunów: **77,17%** (71) dziadków: **31,52%** (29) innych członków rodziny: **28,26%** (26) nauczycieli: **47,83%** (44) znajomych/przyjaciół: **45,65%** (42) radził(a)bym sobie sam/a: **27,17%** (25) szukał(a)bym pomocy w Internecie: **4,35%** (4)
- Policji: **31,52%** (29)
- Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **25%** (23) instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **6,52%** (6)
- pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **36,96%** (34)
- nie wiem: **11,96%** (11)

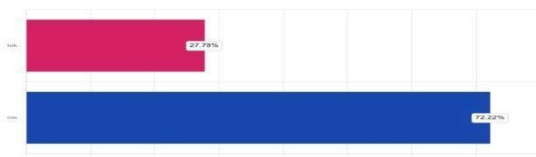
Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się najczęściej z prośbą o pomoc do: „rodziców/opiekunów” - 77,17% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „nauczycieli” - 47,83% osób, „znajomych/przyjaciół” - 45,65% badanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 36,96% badanych uczniów, „dziadków” oraz „Policji” - po 31,52% badanych, „innych członków rodziny” - 28,26% badanych uczniów, „radził(a)bym sobie sam/a” - 27,17% uczniów, „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - 25% respondentów, „nie wiem” - 11,96% badanych uczniów, instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - 6,52% ankietowanych oraz szukał(a)bym pomocy w Internecie” - 4,35% badanych uczniów. Odpowiedzi uczniów to istotne spostrzeżenie, które może pomóc w dostosowaniu działań profilaktycznych i interwencyjnych na poziomie edukacyjnym oraz społecznym.

Badanie uczniów klas 7 – 8

Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

tak: **27,78%** (15)

nie: **72,22%** (39)

Następnie uczniów zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Badani wykazują, że 27,78% doświadczyło przemocy, podczas gdy większość, bo 72,22%, nie miała takiego doświadczenia. Pomimo tego, że większość uczniów nie doświadczyła nigdy przemocy, istnieje potrzeba podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz świadczenia wsparcia i edukacji w zakresie radzenia sobie z sytuacjami przemocy.

Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

mama / opiekunka: **6,67%** (1)

tata / opiekun: **6,67%** (1)

siostra: **13,33%** (2)

brat: **26,67%** (4)

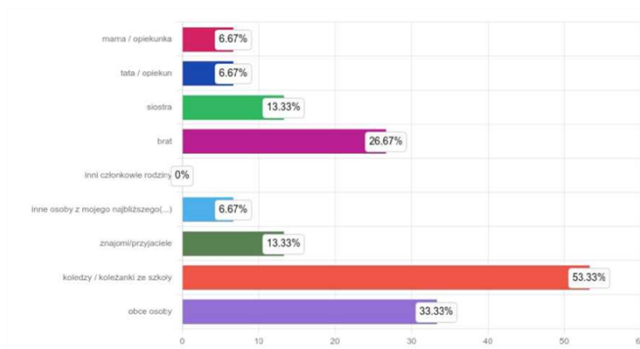
inni członkowie rodziny: **0%** (0)

inne osoby z mojego najbliższego otoczenia: **6,67%** (1)

znajomi/przyjaciele: **13,33%** (2)

koledzy / koleżanki ze szkoły: **53,33%** (8)

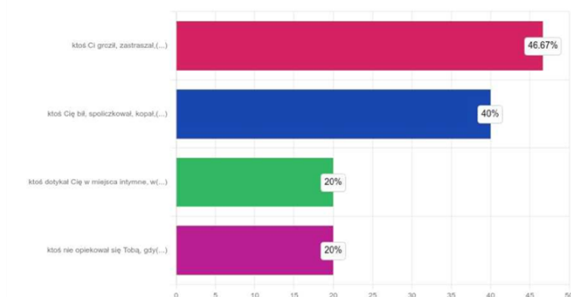
obce osoby: **33,33%** (5)

Uczniów zapytano, kto stosował wobec nich przemoc. Z odpowiedzi wynika, że znaczna część badanych uczniów doświadczała przemocy od kolegów ze szkoły (53,33%). Następnie wskazywano na: „obce osoby” - 33,33% badanych, „brat” - 26,67% badanych uczniów, „siostra” lub „znajomi/przyjaciele” - po 13,33% respondentów, „mama / opiekunka”, „tata / opiekun” oraz „inne osoby z mojego najbliższego otoczenia” - po 6,67% osób. Takie dane mogą sugerować, że przemoc rówieśnicza jest obecna w różnych sferach życia uczniów, co wymaga skoncentrowanych działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne środowisko szkolne oraz promować pozytywne relacje między uczniami.

Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

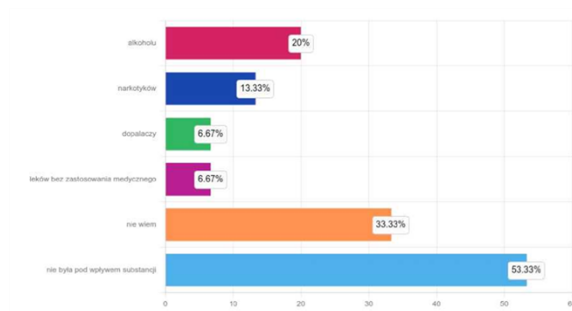
- ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp. : **46,67% (7)**
- ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp. : **40% (6)**
- ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś : **20% (3)**
- ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony: **20% (3)**

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy, najczęściej spotykali się z następującymi zachowaniami: „ktoś Ci groził, zastraszał, przezywał, upokarzał Cię, wyśmiewał się z Ciebie lub Twojego wyglądu, zawstydział itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 46,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „ktoś Cię bił, spoliczkował, kopał, szarpał, dusił, popychał itp.” - 40% uczniów, „ktoś dotykał Cię w miejsca intymne, w sposób, w który sobie tego nie życzyłeś/aś”, a także „ktoś nie opiekował się Tobą, gdy tego potrzebowałeś, np. gdy byłeś chory, głodny, przestraszony” - w ten sposób wskazywało po 20% osób.

Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

- alkoholu: **20% (3)**
- narkotyków: **13,33% (2)**
- dopalaczy: **6,67% (1)**
- leków bez zastosowania medycznego: **6,67% (1)**
- nie wiem: **33,33% (5)**
- nie była pod wpływem substancji: **53,33% (8)**

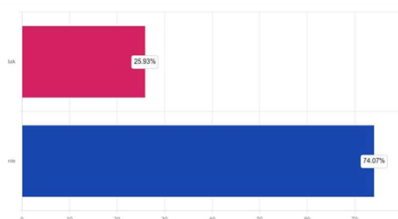

Uczniów poproszono również o wskazanie, czy osoby, które stosowały wobec nich przemoc były pod wpływem środków psychoaktywnych. Najczęściej wskazywano odpowiedzi „nie była pod wpływem substancji” - 53,33% osób oraz „nie wiem” - 33,33% badanych, a także „alkoholu” - 20% badanych uczniów, „narkotyków” - 13,33% osób, „dopalaczy” lub „leków bez zastosowania medycznego” - po 6,67% ankietowanych.

Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

tak: **25,93%** (14)

nie: **74,07%** (40)

Następnie wszystkich uczniów zapytano, czy stosowali kiedykolwiek przemoc wobec innych. Odpowiedzi uczniów pokazują, że większość z nich (74,07%) nie stosowała przemocy wobec innych. Jednakże 25,93% uczniów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc. **To istotne zjawisko, wymagające uwagi ze strony szkoły, rodziców oraz instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży. Warto kontynuować edukację i działania prewencyjne, aby promować zdrowe relacje między uczniami i minimalizować przypadki agresji.**

Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

mamy / opiekunki: **7,14%** (1)

taty / opiekuna: **0%** (0)

siostry: **14,29%** (2)

brata: **57,14%** (8)

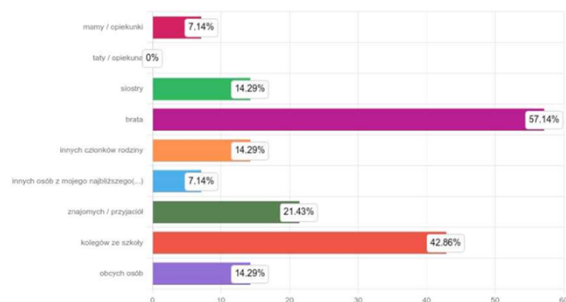
innych członków rodziny: **14,29%** (2)

innych osób z mojego najbliższego otoczenia: **7,14%** (1)

znajomych / przyjaciół: **21,43%** (3)

kolegów ze szkoły: **42,86%** (6)

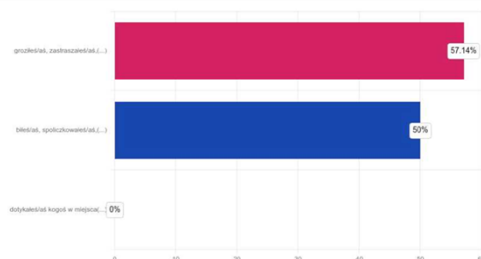
obcych osób: **14,29%** (2)

Uczniowie wskazywali, iż zdarzyło im się stosować przemoc wobec: „brata” wybrało ją 57,14% osób oraz „kolegów ze szkoły” wybrało ją 42,86% badanych. Rzadziej wybierano: „znajomych / przyjaciół” - 21,43% badanych uczniów, „siostry”, „innych członków rodziny” lub „obcych osób” - po 14,29% ankietowanych, „mamy / opiekunki” oraz „innych osób z mojego najbliższego otoczenia” - po 7,14% osób.

Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/aś?

- groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.: **57,14% (8)**
- biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.: **50% (7)**
- dotykałeś/aś kogoś w miejsca intymne, w sposób w który sobie tego nie życzył/a: **0% (0)**

Uczniowie, którzy stosowali przemoc, najczęściej robili to w następujący sposób: „groziłeś/aś, zastraszałeś/aś, przezywałeś/aś, upokarzałeś/aś, wyśmiewałeś/aś, zawstydzasz/aś itp.” - takiej odpowiedzi udzieliło 57,14% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „biłeś/aś, spoliczkowałeś/aś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś itp.” - 50% uczniów.

Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w razie doświadczania przemocy?

rodziców / opiekunów: **64,81% (35)**

dziadków: **22,22% (12)**

innych członków rodziny: **29,63% (16)**

nauczycieli: **31,48% (17)**

znajomych / przyjaciół: **37,04% (20)**

radził(a)bym sobie sam/a: **33,33% (18)**

szukał(a)bym pomocy w Internecie: **9,26% (5)**

Policji: **12,96% (7)**

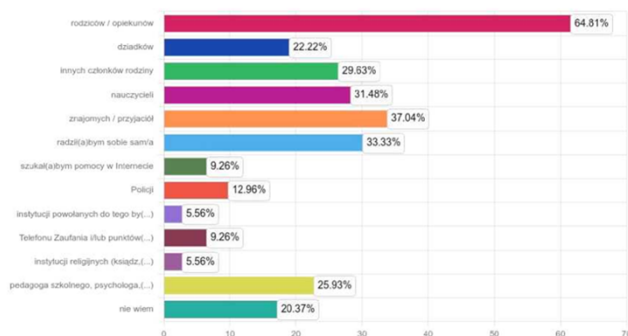
instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej / Społecznej/ Centrum Usług Społecznych, , Urząd Miasta / Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.): **5,56% (3)**

Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych: **9,26% (5)**

instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.): **5,56% (3)**

pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty: **25,93% (14)**

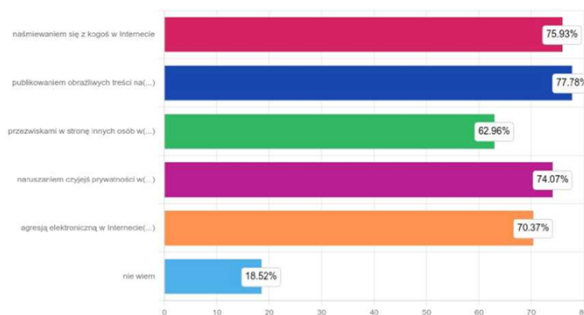
nie wiem: **20,37% (11)**

Uczniowie w sytuacji problemu przemocy zwróciliby się z prośbą o pomoc do: „rodziców / opiekunów” - 64,81% uczniów. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali odpowiedzi: „znajomych / przyjaciół” - 37,04% osób, „radzi(a)bym sobie sam/a” - 33,33% badanych, „nauczycieli” - 31,48% badanych uczniów, „innych członków rodziny” - 29,63% ankietowanych, „pedagoga szkolnego, psychologa, terapeuty lub innego specjalisty” - 25,93% badanych, „dziadków” - 22,22% badanych uczniów, „nie wiem” - 20,37% uczniów, „Policji” - 12,96% respondentów, „szuka(a)bym pomocy w Internecie” oraz „Telefonu Zaufania i/lub punktów konsultacyjnych” - po 9,26% ankietowanych, „instytucji powołanych do tego by pomagać (Ośrodek Pomocy Społecznej / Społecznej/ Centrum Usług Społecznych, , Urząd Miasta / Gminy, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny itp.)” oraz „instytucji religijnych (ksiądz, zakonnik, rabin, pop, imam itp.)” - po 5,56% badanych uczniów.

Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

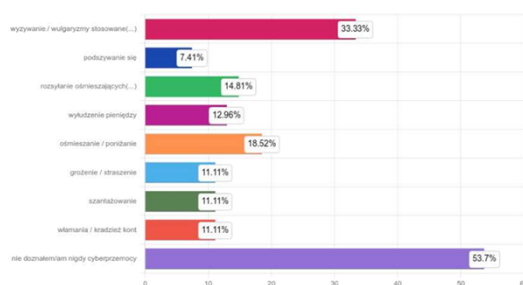
- naśmiewaniem się z kogoś w Internecie: **75,93%** (41)
- publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie: **77,78%** (42)
- przezwiskami w stronę innych osób w Internecie: **62,96%** (34)
- naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.): **74,07%** (40)
- agresją elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.): **70,37%** (38)
- nie wiem: **18,52%** (10)

Cyberprzemoc to zjawisko, w ramach którego agresywne lub szkodliwe działania mają miejsce w przestrzeni wirtualnej, głównie w Internecie. Obejmuje różnorodne formy agresji, w tym zastraszanie, grożenie, publikowanie obraźliwych treści, naśmiewanie się z innych osób, naruszanie prywatności, kradzież tożsamości, czy rozpowszechnianie niechcianych treści. Cyberprzemoc występuje na różnych platformach online, takich jak media społecznościowe, fora dyskusyjne, wiadomości elektroniczne czy gry internetowe. W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni również o wskazanie, czym według nich jest cyberprzemoc. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: „publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie” wybrało ją 77,78% uczniów oraz „naśmiewaniem się z kogoś w Internecie” wybrało ją 75,93% osób, a także „naruszaniem czyjejs prywatności w Internecie (np. kradzież kont i osobistych informacji, publikowanie danych osobowych, wysyłanie niechcianych treści itp.)” - 74,07% badanych uczniów, „agresją elektroniczną w Internecie (zastraszaniem, grożeniem itp.)” - 70,37% osób, „przezwiskami w stronę innych osób w Internecie” - 62,96% respondentów oraz „nie wiem” - 18,52% ankietowanych.

Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

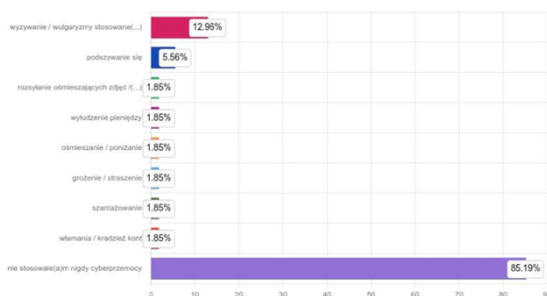
- wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **33,33%** (18)
- podszywanie się: **7,41%** (4)
- rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików: **14,81%** (8)
- wyłudzenie pieniędzy: **12,96%** (7)
- ośmieszanie / poniżanie: **18,52%** (10)
- grożenie / straszenie: **11,11%** (6)
- szantażowanie: **11,11%** (6)
- włamania / kradzież kont: **11,11%** (6)
- nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy: **53,7%** (29)

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się kiedykolwiek doznać. Najczęściej wybierano następujące odpowiedzi: „nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy” - 53,7% osób oraz „wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” - 33,33% badanych. Rzadziej wskazywano na: „ośmieszanie / poniżanie” - 18,52% badanych mieszkańców, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików” - 14,81% osób, „wyłudzenie pieniędzy” - 12,96% respondentów, „grożenie / straszenie”, „szantażowanie” oraz „włamania / kradzież kont” - po 11,11% osób oraz „podszywanie się” - 7,41%.

Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

- wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby: **12,96%** (7)
- podszywanie się: **5,56%** (3)
- rozsyłanie ośmieszających zdjęć / filmików: **1,85%** (1)
- wyłudzenie pieniędzy: **1,85%** (1)
- ośmieszanie / poniżanie: **1,85%** (1)
- grożenie / straszenie: **1,85%** (1)
- szantażowanie: **1,85%** (1)
- włamania / kradzież kont: **1,85%** (1)
- nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy: **85,19%** (46)

Następnie ankietowanych uczniów poproszono o wskazanie form cyberprzemocy, które zdarzyło im się stosować wobec innych osób. Wybierano następujące odpowiedzi: „nie stosowałem(a)m nigdy cyberprzemocy” - 85,19% osób, „wyzywanie / wulgaryzmy stosowane względem mojej osoby” - 12,96% badanych, „podszywanie się” - 5,56% uczniów, „rozsyłanie ośmieszających zdjęć / filmików”, „wyłudzenie pieniędzy”, „ośmieszanie / poniżanie”, „grożenie / straszenie”, „szantażowanie” oraz „włamania / kradzież kont” - po 1,85%.

Wnioski i rekomendacje

Badanie wykazało, że przemoc domowa, psychiczna, fizyczna i ekonomiczna nadal występuje w lokalnej społeczności. Choć większość badanych nie zna osób doświadczających przemocy (43,14%) lub nie ma wiedzy na ten temat (31,37%), co czwarty ankietowany (25,49%) wskazał, że zna osobę dotkniętą tym problemem. 18,6% respondentów deklaruje, że doświadczyło przemocy więcej niż rok temu, a 11,8% w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Dominującą formą była przemoc psychiczna (87,1% przypadków), co sugeruje, że przemoc często nie ma charakteru fizycznego, lecz emocjonalny - trudniejszy do wykrycia i zatrzymania. Z danych wynika także, że przemoc może mieć różne źródła: najczęściej byli to mąż/zona (29%), znajomi (26%) lub osoby obce (35%). Zaniepokojenie budzi także fakt, że 10,8% respondentów przyznało się do stosowania przemocy, a niemal połowa z nich była w chwili incydentu pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Najczęściej stosowaną formą była przemoc psychiczna, a najczęściej poszkodowanymi - osoby obce, znajomi oraz dzieci. Cyberprzemoc, jako nowoczesna forma przemocy, dotyka niemal połowy mieszkańców, najczęściej w formie wyłudzenia pieniędzy, wyzywania, podszywania się lub poniżania. Choć 87% respondentów nie stosowało takich praktyk wobec innych, zidentyfikowana grupa sprawców wskazuje na konieczność interwencji edukacyjnych, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa w sieci. Zdecydowana większość badanych nie akceptuje przemocy wobec dzieci (65,7%) ani nie dostrzega okoliczności ją usprawiedliwiających (64,7%). Dane te są pozytywnym sygnałem, lecz obecność grupy respondentów o przeciwnym zdaniu wymaga dalszej pracy edukacyjnej.

Problem przemocy – uczniowie klasy 4 -6

Wyniki badań wskazują, że 28,26% uczniów doświadczyło przemocy, podczas gdy 71,74% zadeklarowało brak takich doświadczeń. Głównymi sprawcami przemocy byli koledzy ze szkoły (65,38%). Przemoc miała najczęściej charakter werbalny i psychiczny - przezywanie, zastraszanie, upokarzanie (65,38%). Przemoc fizyczna wystąpiła u 46,15% badanych, a molestowanie w miejscach intymnych zadeklarowało 11,54% respondentów.

Znacząca część uczniów nie była w stanie określić, czy sprawcy przemocy znajdowali się pod wpływem substancji psychoaktywnych (38,46%), natomiast 50% osób wskazało, że przemoc nie była związana z takimi substancjami. Niepokojące jest, że 26,09% uczniów przyznało się do stosowania przemocy wobec innych, a najczęstszą formą agresji była przemoc fizyczna (83,33%).

Problem przemocy – uczniowie klasy 7 - 8

Przemocy doświadczyło 27,78% uczniów, przy czym najczęściej sprawcami są koledzy ze szkoły (53,33%), obce osoby (33,33%) oraz członkowie rodziny, w tym brat (26,67%). Najczęstszą formą przemocy są groźby, zastraszanie, wyśmiewanie i upokarzanie (46,67%), a także przemoc fizyczna (40%). Jednocześnie 25,93% uczniów przyznało, że sami stosowali przemoc wobec innych, głównie wobec brata (57,14%) i kolegów ze szkoły (42,86%). Przemoc ta najczęściej przybierała formę zastraszania i wyśmiewania (57,14%) oraz agresji fizycznej (50%). Pomimo istniejącego problemu, większość uczniów nie wie, czy w ich szkole występuje przemoc (46,3%), choć 40,74% uważa, że taki problem istnieje. Pomoc w sytuacjach przemocy uczniowie najczęściej szukaliby u rodziców (64,81%), znajomych (37,04%) lub nauczycieli (31,48%).

Rozwój programów przeciwdziałania przemocy domowej

- Tworzenie lokalnych punktów wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wzmocnienie istniejących instytucji, które oferują pomoc psychologiczną, prawną i schronienie dla osób doznających przemocy.

- Rozszerzenie programów edukacyjnych dotyczących rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej, a także szkoleń dla nauczycieli, pracowników socjalnych i służb medycznych w zakresie identyfikacji osób doznających przemocy.

Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy

• Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, uczniów i rodziców dotyczących rozpoznawania oznak przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, a także skutecznych sposobów przeciwdziałania.

• Stworzenie łatwo dostępnych kanałów wsparcia dla osób doznających przemocy, np. anonimowe infolinie lub platformy internetowe, gdzie uczniowie mogą zgłaszać przemoc bez obaw przed odwetem.

• Wdrażanie programów, które promują zdrowe relacje między uczniami, np. warsztaty dotyczące rozwiązywania konfliktów, empatii i współpracy.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach, - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Książkach, - działalność Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy, - dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, - realizowane kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne nagłaśniające problem przemocy, - wykwalifikowana i podnosząca swoje kompetencje kadra, - zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- niewystarczająca ilość działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, - zbyt mała dostępność do specjalistów; psychologa, terapeuty rodzinnego, - brak grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych problemem przemocy, - brak mieszkań socjalnych, chronionych dla osób doświadczających przemocy, - brak zainteresowania programami korekcyjno - edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową, - trudność w nawiązywaniu współpracy z osobami stosującymi przemoc domową z uwagi na przyjęte przez nich schematy funkcjonowania, - biurokratyzacja działań z zakresu przemocy domowej
Szanse	Zagrożenia
- rosnąca świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy domowej, - organizowanie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,	- brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, - niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, - rosnące zjawisko przemocy domowej w formie zaniedbania względem dzieci czy osób zależnych

4. CELE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025-2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców; profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna, ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej, oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową, podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwięzionym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

4.1 Cel Główny

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Książki.

4.2 Cele szczegółowe, działania, wskaźniki osiągnięcia celu, termin działań i realizatorzy.

Cel 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- 1) Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Zespół Interdyscyplinarny w Książkach;
- 2) Diagnoza zjawiska przemocy domowej w gminie Książki;
- 3) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych;
- 4) Współpraca między organizacjami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi;
- 5) Prowadzenie poradnictwa dla rodzin zagrożonych przemocą domową.

Wskaźniki:

- 1) Liczba opracowanych diagnoz zjawiska przemocy domowej;
- 2) Liczba zrealizowanych kampanii społecznych;
- 3) Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, liczba osób, którym udzielono porady.

Termin:

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny w Książkach;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach;
- 3) Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Książkach.

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających Przemocy domowej.

Działania:

- 1) Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Książkach;
- 2) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy;
- 4) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej w ramach realizowanej procedury „Niebieskie Karty”;
- 5) Realizowanie przez lokalne instytucje pomocy dla osób doznających przemocy domowej w formie poradnictwa, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, medycznego, pomocy w formie grup wsparcia;
- 6) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w ośrodkach wsparcia, w ośrodkach interwencji kryzysowej, w punkcie informacyjno – konsultacyjnym, ;
- 7) Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom;
- 8 Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Wskaźniki:

1. Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,
2. Liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno - pomocowych,
3. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych,
4. Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno – pomocowych w rozszerzonym składzie,

5. Liczba utworzonych i działających punktów konsultacyjnych,
6. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z różnych form pomocy w punkcie konsultacyjnych,
7. Liczba opracowanych materiałów informacyjnych, liczba osób uczestniczących w działaniach,
8. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
9. Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
10. Liczba osób doznających przemocy domowej, uczestniczących w działaniach indywidualnych i grupowych w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
11. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”,
12. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej,
13. Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej,
14. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji,
15. Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową, w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
16. liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na ustanie przemocy domowej oraz ze względu na brak zasadności podejmowanych działań,
17. liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”

Termin:

Zadanie realizowane corocznie.

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania:

- 1) Rozpowszechnianie informacji teleadresowych instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują działania adresowane do osób stosujących przemoc domową, w tym podmiotów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 2) Podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Wskaźniki:

1. Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
2. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty - D”,
3. Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno – edukacyjne i programy psychologiczno – terapeutyczne,
4. Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
5. Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
6. Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,
7. Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin:

Zadanie realizowane corocznie.

Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Działania:

- 1) Podnoszenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji poprzez organizowanie szkoleń, konferencji, superwizji, doradztwa;
- 2) opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych dla członków zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

1. Liczba zrealizowanych szkoleń,
2. liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
3. Liczba opracowanych diagnoz szkoleniowych.

Termin:

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy w/w działań

Zespół Interdyscyplinarny w Książkach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach, Komenda Powiatowa Policji w Książkach, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Wąbrzeźnie, Prokuratura Rejonowa w Wąbrzeźnie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Książkach, Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Henryka Sienkiewicza w Książkach, Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książkach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie, organizacje pozarządowe i instytucje kościelne, inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze przeciwdziałania przemocy.

5. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030 doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej poprzez:

- podniesienie wśród społeczności lokalnej świadomości w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- rozwój i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności specjalistów dla osób doznających przemocy domowej,
- podniesienie kompetencji osób zajmujących się świadczeniem pomocy dla osób doznających przemocy, jak również stosujących przemoc domową.

6. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Książki, w szczególności:

1. Osoby doznające przemocy domowej,
2. Osoby stosujące przemoc domową,
3. Świadkowie przemocy domowej,
4. Przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań Programu pochodzić będą ze środków własnych z budżetu gminy, a także ze środków budżetu państwa, środków budżetu województwa lub innych.

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Książkach zobowiązany jest przedstawić sprawozdanie z rocznej realizacji Programu wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka, Radzie Gminy w Książkach do 31 marca roku następującego po roku, którego Program dotyczył.

9. MONITORING I EWALUACJA

W ramach monitoringu Programu systematycznie gromadzone będą dane dotyczące występujących/zgłoszonych na terenie zjawisk przemocy domowej ich rodzaju oraz realizacji określonych działań programu służących skutecznej walce z nimi. Zgromadzone dane będą służyć sprawdzeniu skali zjawiska oraz efektywności i skuteczności działań programowych. Dzięki zebraniu danych, przeprowadzeniu ich analizy oraz interpretacji, uzyskane informacje posłużą do dalszego planowania i modyfikacji Programu.

ZAKOŃCZENIE

Realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki lata 2025 – 2030 pozwoli na dążenie do osiągnięcia wyznaczonego celu głównego i celów szczegółowych. Działania mają charakter długofalowy. Aby osiągnąć określone cele konieczna jest dobra współpraca wszystkich instytucji i służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Doskonalenie umiejętności i kompetencji realizatorów programu przyczyni się do bardziej skutecznej pomocy. Wzrost świadomości mieszkańców gminy Książki już od najmłodszych lat pozwoli na kształtowanie właściwych postaw. Umiejętność radzenia sobie i szukania skutecznej pomocy jest niezwykle ważna, aby problemy osób doznających przemocy nie pozostawały w „zaciszu czterech ścian”. Nikt nie ma prawa stosować żadnej formy przemocy wobec drugiego człowieka. Wciąż jednak wiele rodzin styka się z tym problemem. Niezwykle ważne jest, aby każdego dnia podejmować próby zapobiegania zjawisku przemocy, niesienia pomocy i wsparcia osób, które borykają się z problemem przemocy domowej.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Kesler

Uzasadnienie
do Uchwały Nr XV/80/25 Rady Gminy w Książkach
z dnia 21 lipca 2025 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku ze zmianą przepisów prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ustanowieniem Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, zaistniała konieczność dostosowania do nowych uregulowań prawnych funkcjonującego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

Zgodnie z art. 9b ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030 został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny w Książkach.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030 jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Mariusz Kesler

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XV/80/25
Data dokumentu	2025-07-21
Organ wydający	Rada Gminy w Książkach
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Książki na lata 2025 – 2030
Identyfikator dokumentu	ABEE3D02-805C-46E7-9759-D9A5A08B9D0C

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1995445619
Numer seryjny	77FDEBAAD4F58F53ECBF6D49B01AC50A27711DE8
Osoba podpisująca	Mariusz Jerzy Kesler
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	21.07.2025 13:36:56
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL